

Obavještenje

Služba za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju obavještava poljoprivredne proizvođače i zainteresovanu javnost o važnosti preduzimanja fitosanitarnih mjera u cilju suzbijanja i sprečavanja daljeg širenja leptiraste vaši – *Aleurocanthus spiniferus*.

Aktom Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, br: 004/1-309/24-1579/4 od 24.4.2024.godine, Odsjek za zdravstvenu zaštitu bilja, stiglo je obavještenje da je leptirasta vaš na Crnogorskom primorju prisutna od 2013. godine, **a da je posebnim nadzorom tokom 2023. godine njeno prisustvo prvi put uočeno i na teritoriji Glavnog grada Podgorice**, kao i da se radi o izrazito opasnoj i agresivnoj štetočini velike invazivnosti.

Apelujemo na sve poljoprivredne proizvođače (s posebnim akcentom na gazdinstva koja se bave proizvodnjom agruma-citrusa) na teritoriji Glavnog grada da vrše vizuelne preglede biljaka i da u slučaju sumnje na prisustvo leptiraste vaši kontaktiraju nadležnu Fitosanitarnu inspekciju.

S obzirom na to da se radi o štetočini koja se brzo i lako širi i izaziva ogromne štete, neophodna je pravovremena primjena svih raspoloživim fitosanitarnih mjera koje uključuju:

1. Vršenje zdravstvenih pregleda radi što ranijeg utvrđivanja prisustva štetnog organizma, kao i redovnih mjesečnih pregleda, naročito naličja lista biljaka domaćina u rasadnicima, vrtnim centrima, proizvodnim zasadima, javnim zelenim površinama, okućnicama i sl.;
2. Obavezna potpuna izolacija od insekata u proizvodnji sadnog materijala (zatvoreni objekti ili mreže za insekte);
3. Uništavanje napadnutog bilja namijenjenog sadnji Citrus L., Fortunella Swingle, Poncirus Raf i njihovih hibrida u rasadnicima i hemijsko tretiranje drugih biljaka domaćina na kojima nije utvrđeno prisustvo *A. spiniferus*;
4. Obavezno hemijsko tretiranje svih napadnutih biljaka domaćina, odmah nakon utvrđivanja prisustva štetnog organizma, u rasadnicima, vrtnim centrima, proizvodnim zasadima, javnim zelenim površinama, okućnicama i sl. Preparatima

koji se primjenjuju u suzbijanju drugih vrsta leptirastih vaši: mineralna ulja (naročito pogodna za larvene stadijume u periodu zimskog mirovanja), preparati na bazi sulfoksidflora i spirotetramata na način i u intervalima propisanim uputstvom na preparatu i u skladu sa posebnim zakonom i drugim propisima o sredstvima za zaštitu bilja; prilikom primjene preparata treba voditi računa da imaga za polaganje jaja preferiraju mčade listove i one koji su u fazi intenzivnog porasta.

Takođe, važno je imati u vidu da do značajnijeg povećanja brojnosti populacije dolazi u periodu proljeće-ljeto, naročito u napuštenim i zapuštenim voćnjacima i na biljkama spontane flore gdje se mjere suzbijanja ne primjenjuju

5. Insekticidi koji su registrovani u Cnoj Gori za suzbijanje *Aleurocanthus spiniferus*: CLOSER i MOVENTO SC 100;
6. Rastvoru insekticida bi trebalo dodati i okvašivač u cilju što boljeg prijanjanja preparata na tretiranu biljku. U istu svrhu se može dodati manja količina tečnog deterdženta za sudove koji takođe omogućava bolje prijanjanje preparata na biljke (jedna supena kašika na 10 litara rastvora);
7. Orezivanje jako napadnutih i sasušenih biljnih djelova prije hemijskog tretiranja da bi se smanjila relativna vlažnost vazduha unutar krošnje povećala cirkulacija vazduha, a istovremeno stvorili uslovi za kvalitetniju primjenu insekticida;
8. Orezane biljne djelove treba uništiti spaljivanjem da bi se spriječilo dalje širenje štetočine;
9. Postavljanje žutih ljepljivih ploča u što većem broju u cilju masovnijeg izlovljavanja (u područjima prisustva) i smanjenja mogućnosti dolijetanja odraslih jedinki na biljke domaćine (u područjima u kojima vrsta još uvijek nije nađena). Ploče okačiti kako u proizvodnim zasadima (npr. Krošnje citrusa, ali i drugih biljaka koje su domaćini), tako i u rasadnicima, okućnicama i baštama;
10. Žute ploče mijenjati u vremenskim intervalima 15-20 dana

Unaprijed se zahvaljujemo na saradnji.

GLAVNI GRAD
PODGORICA

Služba za podršku poljoprivredi
i ruralnom razvoju

Služba za podršku poljoprivredi
i ruralnom razvoju

M: +382 67 108 851

T: +382 20 625 190

A: Vuka Karadžića 41, 81000

Podgorica

E: poljoprivreda@podgorica.me

S: www.podgorica.me

Podgorica, 10.05.2024.g.